

با راه انداختن پوشش‌ها و حرکت‌های مردمی، به کمک و یاری آسیب‌دیدگان بشتائیم!

ساختار مدیریت بحران کشور از بحران مزمین رنج می‌برد

شوربختانه نروز امسال به خاطر بارش سیل‌آسا و بی‌سابقه باران باعث راه افتادن سیل‌های گسترده، قربانی شدن عده‌ای از هم‌میهنان و آب‌گرفتگی‌ها در استان‌های شمالی، غربی و جنوبی کشور شده و تخریب راه‌های مواصلاتی، تأسیسات انرژی و در نهایت غرق شدن خانه‌ها و دارایی مردم، دامداری‌ها و مرغداری‌ها، مراکز صنعتی و تجاری، اموال عمومی در میان امواج آب را در پی داشته است. هنوز وضعیت بحرانی است و ۲۲ استان کشور درگیر برف و باران شدید و کولاک هستند. بر اساس پیش‌بینی‌ها مناطق بیشتری از کشور در روزهای آینده در معرض سیلاب‌ها و سرریز شدن آب سدها خواهند

بود. بحرانی‌ترین مناطق تاکنون شهر آق‌قلا در استان گلستان به لحاظ وسعت ویرانگری سیل و شیراز از نقطه نظر شمار تلفات انسانی بوده‌اند. همچنین شهرهای باشت‌جان، خرم‌آباد، دورود، کوه‌دشت، دزفول، شوشتر، اصفهان، اسفراین، زردکوه، کرج، گیلان‌غرب، یاسوج، سرپل ذهاب، مسجد سلیمان، اهواز، تهران و بخش‌ها و روستاهای پیرامون آن‌ها گرفتار آب‌گرفتگی و سیل و بعضاً قطعی آب و برق هستند. بر اساس آخرین آمارهای سازمان هلال‌احمر تعداد جان‌باختگان تاکنون ۲۳ نفر اعلام‌شده و ممکن است تعداد آن‌ها افزایش یابد.

اگرچه با توجه به حجم عظیم بارش و افزایش آب رودخانه‌ها که حداقل در چهار دهه‌ی اخیر بی‌سابقه بوده است، بخشی از خسارت‌ها و آسیب‌ها گریزناپذیر بوده است، اما عواملی چون «عملکرد ضعیف نهادهای حاکمیتی مسئول»، «کندی و ناکارآمدی ساختار مدیریت بحران کشور»، «بی‌توجهی به هشدارهای فعالان و متخصصان محیط‌زیست و منابع آبی و کارشناسان بین‌المللی»، «بی‌نظمی و تعدد مراکز تصمیم‌گیر» و «ضعف اطلاع‌رسانی» در گسترش دامنه تخریب‌ها و تلفات انسانی نقش انکارناپذیری دارد. علاوه بر مسائل جاری، سیاست‌های غلط گذشته در سدسازی بی‌رویه، کاهش چشمگیر پوشش‌های جنگلی کشور به دلیل سودجویی‌های زیاده‌خواهانه، تخریب مسیل‌ها، بی‌اعتنایی به لایروبی‌های ادواری حوضچه‌های پشت دیواره‌ی سدها، عدم رعایت حریم رودخانه‌ها در صدور مجوزهای ساخت‌وساز و نادیده گرفتن ملاحظات زیست‌محیطی در اجرا و توسعه پروژه‌های صنعتی و عمرانی به لحاظ ساختاری باعث آسیب‌پذیری گسترده شهرهای ایران نسبت به سوانح طبیعی شده است.

مشاهدات و گزارش‌ها از استان گلستان حاکی است که سوء مدیریت و تأخیر مسئولان دولتی و به خصوص عدم حضور استاندار باعث گسترش فاجعه شد. عدم لایروبی مخزن پشت سد و شمشگیر در گذشته مجال باز شدن دریچه‌های سد را سلب کرد، و در نتیجه آب‌های سرریز شده راهی منطقه شدند. اما راه‌آهن بندر ترکمن به اینچه‌برون هم‌چون دیواری بلند مسیر طبیعی آب را تغییر داده و باعث برگشت دوباره سیلاب‌ها به شهر آق‌قلا شد. تأخیر در تصمیم‌گیری پیرامون انفجار خط راه‌آهن در نهایت باعث شد تا شهر آق‌قلا در آب غرق شود و خسارت‌های گسترده‌ای به مردم و شهر وارد شود که به‌سادگی قابل جبران نیستند.

در شیراز نیز تصمیم‌گیری‌های مشکل‌ساز قبلی در پرکردن مسیل دروازه قرآن شیراز موسوم به "تنگ الله‌اکبر" و تبدیل آنجا به خیابان اسفالت و پارکینگ ماشین در سالیان گذشته، در کنار ضعف مدیریت شهر در جلوگیری از تجمع خودروها هنگام شدید شدن باران فاجعه ساز شد و جان ۱۹ نفر را ستاند.

به باور ما سازمان‌های جمهوری‌خواه، تجارب تلخ در رسیدگی به بلایای طبیعی و خسارت‌های بیش‌ازحد متعارفی که جامعه در سالیان گذشته متحمل شده است، این واقعیت نگران‌کننده را نمایان می‌سازد که مدیریت بحران کشور از بحران مزمین رنج می‌برد. از سوی دیگر پیامدهای سیاست‌های ویرانگر و بی‌مبالاتی‌های جمهوری اسلامی در دهه‌های گذشته اکنون تأثیرات زیان‌بار خود را نشان داده که در کنار تغییرات اقلیمی و شروع دوره ترسالی بعد از یک دوره طولانی خشک‌سالی، مردم و کشور را در مقابله باخشم طبیعت به‌شدت آسیب‌پذیر ساخته است. از این‌رو با توجه به این‌که ایران جزو ده کشور اول دنیا از لحاظ حادثه‌خیزی است، برنامه‌ریزی برای مدیریت کارآمد حوادث غیرمترقبه و ایجاد بازدارندگی مؤثر برای حداقل سازی آسیب‌ها نیازی راهبردی است که هر چه زودتر باید تبدیل به مطالبه اصلی در جامعه شود.

ما با ابراز همدردی نسبت به خانواده‌های جان‌باختگان از ایرانیان داخل و خارج از کشور دعوت می‌کنیم تا با راه‌انداختن پویش‌ها و حرکت‌های مردمی به کمک و یاری آسیب‌دیدگان بشتابند. همچنین شهروندان داخل کشور از حریم رودخانه‌ها و مناطق دستخوش خطر باید دور شوند. مسئولانی که در اجرای مسئولیت‌ها کوتاهی کرده‌اند، باید محاکمه شوند. همچنین از نهادهای بین‌المللی امدادگر و سازمان‌های خیریه در کشورهای دنیا انتظار می‌رود تا از کمک‌رسانی بهنگام دریغ نورزند.

هیئت‌های سیاسی- اجرائی

اتحاد جمهوری‌خواهان ایران

حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

سازمان‌های جبهه ملی ایران در خارج از کشور

همبستگی جمهوری‌خواهان ایران

۶ فروردین ۱۳۹۸ (۲۶ مارس ۲۰۱۹)